

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl**

za p.o.
Lublin, dnia 13 grudnia 2010 r.

RLU – 61-18/10/BP

DECYZJA RLU Nr 26/2010

I.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Gminie Białystok**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę Gminy Białystok polegającą na określeniu w „Przepisach porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej” stosowanych przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku, postanowień o treści:

1. § 9: „*Gmina Białystok nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu, zmian czasu lub kierunku jazdy spowodowanych siłą wyższą, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniem służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych do tego organów.*”
2. § 72 pkt 1 i 2: „*Nalożona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w obowiązujących przepisach, przy zachowaniu określonych terminów, pod warunkiem: 1) Potwierdzenia w ewidencji organizatora przewozu faktu posiadania na czas wystawienia opłaty dodatkowej, imiennego biletu okresowego; 2)*

Przedstawienia dokumentów uprawniających Pasażera do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.”

naruszających art. 33a ust. 3a i 3b oraz art. 62 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. nr 50, poz. 601 ze zm.), co w świetle art. 24 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi działanie bezprawne

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

II.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Gminie Białystok**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę Gminy Białystok polegającą na określeniu w „Przepisach porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej” stosowanych przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku, postanowień o treści:

1. §75: *„Odwołania, skargi i wnioski dotyczące realizacji rozkładu jazdy i kontroli biletowej można składać u Organizatora transportu w formie pisemnej, faksem lub pocztą elektroniczną. W treści należy podać imię, nazwisko oraz adres zamieszkania lub zameldowania składającego.”*
2. §76: *„Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia.”*

naruszających § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. Nr 38 poz. 266), co w świetle art. 24 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi działanie bezprawne

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 22 października 2010 r.

III.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy w związku z § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Gminę Białystok, karę pieniężną:

1. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji decyzji w wysokości **184.080,00 zł (słownie: sto osiemdziesiąt cztery tysiące osiemdziesiąt złotych)**, płatną do budżetu Państwa;
2. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II sentencji decyzji w wysokości **161.070,00 zł (słownie: sto sześćdziesiąt jeden tysięcy siedemdziesiąt złotych)**, płatną do budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Postanowieniem Nr 37/2010 z dnia 8 lutego 2010 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie (dalej w tekście: Prezes Urzędu lub Prezes UOKiK), wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach, w zakresie wykonywania przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej na zlecenie Gminy Białystok (dalej w tekście: Gmina lub Gmina Białystok).

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu uzyskał „Przepisy porządkowe przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej” (dalej w tekście: Regulamin), stanowiące załącznik do Uchwały Nr XXV/264/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie wprowadzenia przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, a także Uchwałę Nr XXXIV/414/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 24 listopada 2008 r. zmieniającą Uchwałę Nr XXV/264/08. Regulamin określa warunki przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych na liniach komunikacyjnych miejskiego transportu zbiorowego w Białymstoku.

W wyniku analizy nadesłanych materiałów Postanowieniem nr 118/10 z dnia 14 maja 2010r. wszczęto postępowanie administracyjne RLU-61-18/10/BP w sprawie podejrzenia naruszenia przez Gminę Białystok zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku postanowień „Przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej”, stanowiących załącznik do Uchwały nr XXV/264/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie wprowadzenia przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, zmienionej Uchwałą nr XXXIV/414/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 24 listopada 2008 r., co może prowadzić do naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. Nr 50 poz. 601) (dalej w tekście: Prawo przewozowe) oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania

stanu przesylek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. Nr 38 poz. 266) (dalej w tekście: Rozporządzenie), co może stanowić praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej w tekście: ustawa o okik).

Prezes Urzędu zakwestionował następujące postanowienia Regulaminu:

1. Postanowienie § 9: *„Gmina Białystok nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu, zmian czasu lub kierunku jazdy spowodowanych siłą wyższą, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniem służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych do tego organów.”*
2. Postanowienie § 72 pkt. 1 i 2: *„Nałożona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w obowiązujących przepisach, przy zachowaniu określonych terminów, pod warunkiem: 1) Potwierdzenia w ewidencji organizatora przewozu faktu posiadania na czas wystawienia opłaty dodatkowej, imiennego biletu okresowego; 2) Przedstawienia dokumentów uprawniających Pasażera do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.”*
3. Postanowienia § 75 i 76: *„Odwołania, skargi i wnioski dotyczące realizacji rozkładu jazdy i kontroli biletowej można składać u Organizatora transportu w formie pisemnej, faksem lub pocztą elektroniczną. W treści należy podać imię, nazwisko oraz adres zamieszkania lub zameldowania składającego.”* i *„Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia.”*

W związku z otrzymaniem przez Gminę Białystok Zawiadomienia Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania administracyjnego, Gmina wystąpiła z wnioskiem o wyrażenie zgody na wydłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi na Zawiadomienie do dnia 7 czerwca 2010 r., z uwagi na nieobecność merytorycznych pracowników Zarządu Białostockiej Komunikacji Miejskiej, związaną z ich udziałem w Krajowym Zjeździe Komunikacji Miejskiej. Pismem z dnia 25 maja 2010 r. Prezes UOKiK wyraził zgodę na przedłużenie terminu i udzielenie informacji do dnia 10 czerwca 2010 r.

Pismem z dnia 10 czerwca 2010 r. Gmina Białystok ustosunkowała się do zarzutów przedstawionych w Zawiadomieniu oraz wniosła o oddalenie zarzutów kwestionujących postanowienia § 9 i § 72 pkt 1 i 2 Regulaminu i o uwzględnienie wyjaśnień odnośnie postanowień § 75 i § 76 Regulaminu.

Ustosunkowując się do postanowienia § 9 Regulaminu, Gmina odniosła się do odpowiedzialności przewoźnika, określonej w art. 62 Prawa przewozowego oraz stwierdziła, że w omawianym reżimie odpowiedzialności nie zostały wskazane okoliczności, które wyłączałyby przewoźnika od odpowiedzialności, zatem wina przewoźnika jest domniemana i podróżny nie musi przeprowadzać jej dowodu. Podróżny musi wykazać, iż poniesiona szkoda pozostaje w odpowiednim związku przyczynowym z niewykonaniem umowy w postaci wcześniejszego odjazdu środka komunikacji. Przewoźnik odpowiada zatem za szkodę poniesioną przez podróżnego wskutek przedwczesnego odjazdu, bez względu na winę lub jej brak, odpowiada zatem na zasadzie ryzyka z ograniczeniem możliwości egzoneracyjnych. W ocenie Gminy sytuacja pasażera jest korzystna, bo to przewoźnik musi dowieść, że wystąpiły okoliczności wskazujące, że niewykonanie umowy nie jest

następstwem okoliczności, za które ponosiłby odpowiedzialność. Przewoźnik może zatem uwolnić się od odpowiedzialności podnosząc okoliczności egzoneracyjne tj. siłę wyższą, wyłączną winę poszkodowanego pasażera, czy nastąpienie szkody z winy osoby, za którą przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności. Gmina podniosła, że w przypadku, gdy wina leży po jej stronie, poniesie odpowiedzialność na zasadach ogólnych przewidzianych w Kodeksie cywilnym, w szczególności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Podsumowując Gmina uznała, że treść zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK postanowienia § 9 Regulaminu nie prowadzi do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z czym Gmina wnosi o oddalenie postawionego zarzutu.

W odniesieniu do postanowienia § 72 pkt 1 i 2 Regulaminu Gmina stwierdziła, że postanowienie to jest nierozzerwalnie związane z przepisami Uchwały nr XXV/265/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, bagażu oraz zabieranych ze sobą zwierząt do środka transportowego oraz wysokości opłaty manipulacyjnej, przywołanej w § 74 Regulaminu, które regulują możliwość zwrotu opłaty dodatkowej, bądź jej obniżenia oraz określają 7-dniowy termin od daty wystawienia wezwania do zapłaty. Gmina stoi na stanowisku, że powyższe uregulowania wyczerpują postanowienia przewidziane w art. 33a ust. 3a i 3b Prawa przewozowego. Gmina podniosła również, że stosowanie przedmiotowego postanowienia nie narusza ekonomicznego interesu pasażera, a Gmina nie otrzymuje świadczenia nienależnego. Gmina poinformowała, że wyciąg z w/w Uchwały nr XXV/265/08 znajduje się w autobusach, na wybranych przystankach, wydrukowany jest także jako pouczenie na wystawianych przez kontrolę biletową wezwaniach do zapłaty oraz jest zamieszczony na stronie internetowej organizatora przewozów. Pełne teksty uchwał znajdują się w BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz w Elektronicznym Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Gmina wniosła o oddalenie postawionego przez Prezesa UOKiK zarzutu.

Odnosząc się do postanowień § 75 i § 76 Regulaminu Gmina wskazała, że postanowienia regulują kwestie związane z uprawnieniami podróżnego do składania reklamacji z tytułu przewozu. Gmina Białystok zna uregulowania zawarte w Rozporządzeniu oraz stosuje je. Gmina przyznała, że zapisy zawarte w Regulaminie mogą być nieprecyzyjne i nie odsyłają wprost do Rozporządzenia, jednak odpowiedzi na reklamacje są w pełni sformalizowane i zawierają kwestie wynikające z § 6 ust. 3 Rozporządzenia oraz załatwiane są w terminie nie dłuższym, niż 30 dni od dnia przyjęcia reklamacji przez organizatora przewozów. Gmina poinformowała, że pod obrady Rady Miejskiej Białegostoku na dzień 13 września 2010r. zaplanowano wniesienie projektu uchwały, która w pełni doprecyzuje postanowienia dotyczące składania i załatwiania reklamacji. Gmina wniosła o uwzględnienie przez Prezesa Urzędu przedstawionego wyjaśnienia.

W kolejnym piśmie Prezes UOKiK zobowiązał Gminę do podania wysokości przychodu osiągniętego przez nią w roku 2009, dostarczenie odpowiednich dokumentów potwierdzających wysokość przychodu oraz dostarczenie uchwały nr XXV/265/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, bagażu oraz zabieranych ze sobą zwierząt do środka transportowego oraz wysokości opłaty manipulacyjnej. Gmina przesłała dokumenty oraz informacje, o które wnosił Prezes UOKiK.

W piśmie z dnia 15 lipca 2010 r. Prezes Urzędu zobowiązał Gminę do udzielenia dodatkowych informacji dotyczących terminu wejścia w życie uchwały nr XXV/264/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie wprowadzenia przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, a także do nadesłania „Regulaminu przewozu osób i bagażu pojazdami lokalnej komunikacji zbiorowej organizowanej przez Zakład Obsługi Komunikacji

Miejskiej w Białymstoku”, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 14/95 Kierownika Zakładu Obsługi Komunikacji Miejskiej w Białymstoku z dnia 6 lipca 1995 r. i złożenia dodatkowych wyjaśnień. Gmina, odpowiadając na pismo wskazała, że Uchwała nr XXV/264/08 weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2008 r., natomiast do momentu wejścia w życie przedmiotowej uchwały, kwestię przewozu osób, bagażu oraz zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego komunikacji miejskiej regulował „Regulaminu przewozu osób i bagażu pojazdami lokalnej komunikacji zbiorowej organizowanej przez Zakład Obsługi Komunikacji Miejskiej w Białymstoku”, stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 14/95 Kierownika Zakładu Obsługi Komunikacji Miejskiej w Białymstoku z dnia 6 lipca 1995 r. Po wezwaniu skierowanym przez Prezesa UOKiK, Gmina dostarczyła Zarządzenie oraz Regulamin stanowiący załącznik nr 1 do tego Zarządzenia.

W odpowiedzi na Pismo Prezesa Urzędu z dnia 17 sierpnia 2010 r. Gmina Białystok przesała uszczegółowienie dotyczące wykonania dochodów własnych gminy.

W kolejnym piśmie skierowanym do Gminy Białystok Prezes Urzędu zobowiązał Gminę do nadesłania pełnomocnictwa lub innego dokumentu wskazującego organ/osobę upoważnioną do reprezentowania Gminy przed Prezesa UOKiK. W odpowiedzi na pismo Prezesa UOKiK Gmina Białystok nadesłała odpowiednie dokumenty.

Pismem z dnia 1 października 2010 r. oraz 22 października 2010 r. (ponowne pismo w związku z brakiem odpowiedzi Gminy Białystok w terminie) Prezes Urzędu zobowiązał Gminę Białystok do dostarczenia kopii umów zawartych pomiędzy Gminą a podmiotami, za pomocą których wykonuje ona usługi przewozowe oraz dostarczenia biletów uprawniających do przejazdu środkami komunikacji miejskiej w Białymstoku. Gmina została również zobowiązana do wyjaśnienia, który podmiot otrzymuje wpływy ze sprzedaży biletów uprawniających do przejazdu środkami komunikacji miejskiej w Białymstoku. W odpowiedzi na pismo Prezesa UOKiK Gmina Białystok wyjaśniła, że wykonuje ona umowę przewozu za pomocą trzech podmiotów: Komunalnego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. (dalej w tekście: KZK Sp. z o.o.), Komunalnego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. (dalej w tekście: KPK Sp. z o.o.) oraz Komunalnego Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. (dalej w tekście: KPKM Sp. z o.o.). Gmina oświadczyła, że jest jedynym podmiotem otrzymującym w całości wpływy ze sprzedaży biletów uprawniających do przejazdu środkami komunikacji miejskiej. Jednocześnie Gmina wyjaśniła, że w dniu 13 września 2010 r. została przyjęta Uchwała Rady Miejskiej Białegostoku nr LVIII/772/10 w sprawie wprowadzenia Przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej (Dz.U. Woj. Podl. z 2010 r, nr 250, poz 3054), w której zmieniono treść zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK postanowień § 75 oraz § 76. Przepisy weszły w życie w dniu 22 października 2010 r.

Postanowieniem nr 128/10 z dnia 21 czerwca 2010 r. zaliczono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego w tej sprawie dowody uzyskane przez Prezesa UOKiK w ramach postępowania wyjaśniającego (RLU-405-14/10/BP).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny w tej sprawie:

Gmina Białystok jest jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) posiadającą osobowość prawną oraz działającą poprzez swoje organy.

Gmina realizuje zadania własne z zakresu zapewnienia lokalnego transportu zbiorowego, zgodnie z dyspozycją art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Gmina w drodze Uchwały Nr XX/264/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie wprowadzenia przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, zmienionej Uchwałą nr XXXIV/414/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 24 listopada 2008 r., uchwaliła Regulamin określający warunki przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych na liniach komunikacyjnych miejskiego transportu zbiorowego w Białymstoku.

Zgodnie z § 3 Regulaminu Gmina Białystok jest organizatorem przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych, który dokonywany jest przez Gminę Białystok za pomocą trzech podmiotów: KZK Sp. z o.o., KPK Sp. z o.o. oraz KPKM Sp. z o.o. Potwierdzenie tego faktu znajduje się w § 6 Regulaminu, o treści: „*Obowiązujące cenniki oraz zasady korzystania z miejskiego transportu zbiorowego ustala Rada Miejska Białegostoku z uwzględnieniem opinii i uchwał Rad Gmin, na terenie których funkcjonuje komunikacja miejska organizowana przez Gminę Białystok.*”

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 157, poz. 1240) w art. 14 wskazuje zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, które mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe. I tak pkt 4 art. 14 wskazuje, że zadania własne jednostek samorządu terytorialnego z zakresu lokalnego transportu zbiorowego mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe. Z kolei art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. Nr 9, poz. 43) stanowi, że „*Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, a także mogą przystępować do takich spółek.*” Gmina Białystok wykonuje swoje zadania własne z zakresu lokalnego transportu zbiorowego za pomocą trzech spółek z ograniczoną odpowiedzialnością tj. KZK Sp. z o.o., KPK Sp. z o.o. oraz KPKM Sp. z o.o. W KZK Sp. z o.o. oraz KPKM Sp. z o.o. Gmina Białystok posiada 100% udziałów spółek, natomiast w KPK Sp. z o.o. posiada 99,69% udziałów spółki.

Prezes Urzędu dokonał analizy „Przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej”. Analiza powyższego Regulaminu dała podstawy do postawienia Gminie zarzutu podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie w Regulaminie postanowień, które:

-mogą prowadzić do naruszenia art. 62 ustawy Prawo przewozowe:

1. Postanowienia § 9: „*Gmina Białystok nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu, zmian czasu lub kierunku jazdy spowodowanych siłą wyższą, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniem służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych do tego organów.*”

Zgodnie z art. 62 Prawa przewozowego „*Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu środka transportowego. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką poniósł podróżny wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka transportowego, jeżeli szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.*”

- mogą prowadzić do naruszenia art. 33a pkt. 3a i 3b ustawy Prawo przewozowe:

2. Postanowienia § 72 pkt. 1 i 2: „*Należona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w obowiązujących przepisach, przy zachowaniu*

określonych terminów, pod warunkiem: 1) Potwierdzenia w ewidencji organizatora przewozu faktu posiadania na czas wystawienia opłaty dodatkowej, imiennego biletu okresowego; 2) Przedstawienia dokumentów uprawniających Pasażera do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.”

Zgodnie z treścią art. 33a ust. 1-3 Prawa przewozowego: „Przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. 2. Identyfikator, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać co najmniej następujące informacje: 1) nazwę przewoźnika, 2) numer identyfikacyjny osoby dokonującej kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, 3) zdjęcie kontrolującego, 4) zakres upoważnienia, 5) okres ważności, 6) pieczęć i podpis wystawcy (przewoźnika). 3. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty.”

Artykuł 33a ust. 3a i 3b stanowią, że: „W razie stwierdzenia braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty. Pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa, po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej odpowiadającej kosztom poniesionym przez przewoźnika, podlegają zwrotowi, a w przypadku wezwania do zapłaty - umorzeniu, w przypadku udokumentowania przez podróżnego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu.” oraz „W razie posiadania przez podróżnego ważnego dokumentu przewozu, którego nie miał podczas przejazdu, do zwrotu i umarzenia należności za przewóz i opłaty dodatkowej stosuje się przepis ust. 3a zdanie drugie.”

-mogą prowadzić do naruszenia § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego:

3. Postanowień § 75 i 76: „Odwołania, skargi i wnioski dotyczące realizacji rozkładu jazdy i kontroli biletowej można składać u Organizatora transportu w formie pisemnej, faksem lub pocztą elektroniczną. W treści należy podać imię, nazwisko oraz adres zamieszkania lub zameldowania składającego.” i „Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia.”

Zgodnie z § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego: „Uprawniony albo podróżny może złożyć do przewoźnika reklamację: 1) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu; 2) gdy nie zgadza się z treścią wezwania do zapłaty i może udowodnić, że posiadał ważny dokument przewozu lub dokument poświadczający jego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.” oraz „Reklamację składa się w formie pisemnej. 2. Reklamacja powinna zawierać: 1) datę sporządzenia reklamacji; 2) imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) przewoźnika; 3) imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) osoby składającej reklamację; 4) tytuł oraz uzasadnienie reklamacji; 5) kwotę roszczenia (oddzielnie dla każdego dokumentu przewozowego); 6) wykaz załączonych dokumentów; 7) podpis osoby uprawnionej do wniesienia reklamacji. 3. Do reklamacji powinny być dołączone, odpowiednio do przedmiotu roszczenia, oryginały dokumentów dotyczących zawarcia umowy przewozu (w

szczegółności bilet na przejazd, list przewozowy, kwit bagażowy, dokumenty potwierdzające przyjęcie do przewozu rzeczy innych niż przesyłka) oraz potwierdzone kopie innych dokumentów związanych z rodzajem i wysokością roszczenia, w tym poświadczających uprawnienia do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów. 4. Reklamację składa się w dowolnym punkcie odprawy przewoźnika lub w jednostce organizacyjnej wskazanej przez przewoźnika jako właściwa do załatwiania reklamacji. 5. Przewoźnik jest obowiązany przyjąć każdą zgłoszoną reklamację spełniającą warunki, o których mowa w ust. 1-4.”

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów, Gmina wniosła o ich oddalenie co do postanowień § 9 i § 72 pkt 1 i 2 Regulaminu i o uwzględnienie wyjaśnień odnośnie § 75 i § 76 Regulaminu. W stosunku do postanowienia § 9 Regulaminu wskazała, że w przypadku, gdy wina leży po stronie Gminy, poniesie ona odpowiedzialność na zasadach ogólnych przewidzianych w Kodeksie cywilnym, w szczególności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Odnosząc się do postanowienia § 72 pkt 1 i 2 Regulaminu Gmina wyjaśniła, że postanowienie to jest nierozzerwalnie związane z przepisami Uchwały nr XXV/265/08 Rady Miejskiej Białegostoku w sprawie ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, bagażu oraz zabieranych ze sobą zwierząt do środka transportowego oraz wysokości opłaty manipulacyjnej, przywołanej w § 74 Regulaminu, które regulują możliwość zwrotu opłaty dodatkowej, bądź jej obniżenia oraz określają 7-dniowy termin od daty wystawienia wezwania do zapłaty. Gmina stoi na stanowisku, że powyższe uregulowania wyczerpują postanowienia przewidziane w art. 33a ust. 3a i 3b Prawa przewozowego. W odniesieniu do postanowień §75 i §76 Regulaminu Gmina poinformowała, że zapisy zawarte w Regulaminie mogą być nieprecyzyjne i nie odsyłają wprost do Rozporządzenia, jednak odpowiedzi na reklamacje są w pełni sformalizowane i zawierają kwestie wynikające z Rozporządzenia. Gmina poinformowała, że pod obrady Rady Miejskiej Białegostoku na dzień 13 września 2010 r. zaplanowano wniesienie projektu uchwały, która w pełni doprecyzuje postanowienia dotyczące składania i załatwiania reklamacji. W dniu 25 października 2010 r. Gmina Białystok nadesłała Uchwałę Rady Miejskiej Białegostoku nr LVIII/772/10 w sprawie wprowadzenia Przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, gdzie zmieniono treść zakwestionowanych postanowień § 75 i § 76 Regulaminu w następujący sposób: „*VII. REKLAMACJE § 75. Pasażer może złożyć do Organizatora transportu reklamację: 1) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu; 2) gdy nie zgadza się z treścią wezwania do zapłaty i może udowodnić, że posiadał ważny dokument przewozu lub dokument poświadczający jego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. § 76. Tryb i formę składania reklamacji reguluje Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. 2006 r. Nr 38, poz. 266).*” Przepisy weszły w życie w dniu 22 października 2010r.

Dochód Gminy stanowiący podstawę do wymierzenia kary pieniężnej, liczony jako suma dochodów własnych gminy wg art. 4 ust. 1 pkt 3-12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.) wyniósł xxx zł (tajemnica przedsiębiorcy).

Prezes Urzędu zakończył zbieranie materiału dowodowego, o czym poinformował Gminę pismem z dnia 25 listopada 2010 roku. Gmina nie skorzystała z prawa wglądu do zebranego materiału dowodowego.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Aby rozstrzygnąć sprawę w oparciu o przepisy ustawy o okik, niezbędnym jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Wykazanie tej okoliczności, upoważnia dopiero Prezesa UOKiK do realizacji celu ustawy, którym zgodnie z jej art. 1 ust. 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż wiąże się i dotyczy ochrony interesu szerszej grupy konsumentów, korzystających z lokalnego transportu zbiorowego na terenie miasta Białegostoku. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Wszczynając postępowanie administracyjne wobec wskazanego wyżej Przedsiębiorcy, Prezes UOKiK postawił mu zarzuty naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 „*Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*” Art. 24 ust. 2 stanowi, iż „*Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art.479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego; 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.*”

W niniejszej sprawie postawione Gminie zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i ust. 2, muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem przedsiębiorcy;
2. być działaniem bezprawnym, polegającym na działaniu sprzecznym z obowiązującymi przepisami prawa;
3. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o okik pod pojęciem przedsiębiorcy rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także:

(a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi

o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 - na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzić zatem należy, że Gmina Białystok, będąc osobą prawną świadcząca usługi o charakterze użyteczności publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 1 lit a, jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o okik i jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem Urzędu.

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.” (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377).

W niniejszej sprawie działanie Gminy, polegające na stosowaniu w Regulaminie postanowień zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu, tj.:

1. Postanowienia § 9 o treści: *„Gmina Białystok nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu, zmian czasu lub kierunku jazdy spowodowanych siłą wyższą, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniem służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych do tego organów.”*

można określić jako bezprawne ze względu na to, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie jest sprzeczne z regulacją prawną zawartą w art. 62 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (Dz.U. nr 50, poz. 601 ze zm.). Ustawa Prawo przewozowe w świetle ustawy zasadniczej stanowi źródło prawa powszechnie obowiązującego. W związku z powyższym ewentualne stosowanie postanowień sprzecznych z regulacjami zawartymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa stanowi bezprawne działanie Gminy.

2. Postanowienia § 72 pkt. 1 i 2 o treści: *„Nałożona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w obowiązujących przepisach, przy zachowaniu określonych terminów, pod warunkiem: 1) Potwierdzenia w ewidencji organizatora przewozu faktu posiadania na czas wystawienia opłaty dodatkowej, imiennego biletu okresowego; 2) Przedstawienia dokumentów uprawniających Pasażera do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.”*

można określić jako bezprawne ze względu na to, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu

postanowienie jest sprzeczne z regulacją prawną zawartą w art. 33a ust. 3a i 3b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. nr 50, poz. 601 ze zm.). Ustawa Prawo przewozowe w świetle ustawy zasadniczej stanowi źródło prawa powszechnie obowiązującego. W związku z powyższym ewentualne stosowanie postanowień sprzecznych z regulacjami zawartymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa stanowi bezprawne działanie Gminy.

3. Postanowień § 75 i 76 o treści: *„Odwołania, skargi i wnioski dotyczące realizacji rozkładu jazdy i kontroli biletowej można składać u Organizatora transportu w formie pisemnej, faksem lub pocztą elektroniczną. W treści należy podać imię, nazwisko oraz adres zamieszkania lub zameldowania składającego.”* i *„Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia.”*

można określić jako bezprawne ze względu na to, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia są sprzeczne z regulacją prawną zawartą w § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. Nr 38 poz. 266). W świetle ustawy zasadniczej Rozporządzenie stanowi źródło prawa powszechnie obowiązującego. W związku z powyższym ewentualne stosowanie postanowień sprzecznych z regulacjami zawartymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa stanowi bezprawne działanie Gminy.

Ad I

1. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 9: *„Gmina Białystok nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu, zmian czasu lub kierunku jazdy spowodowanych siłą wyższą, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniem służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych do tego organów.”*, jako działanie bezprawne, prowadzące do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu uznał, że powyższe postanowienie stanowi naruszenie art. 62 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. nr 50, poz. 601 ze zm.).

Zgodnie z art. 62 Prawa przewozowego: *„Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu środka transportowego. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką poniósł podróżny wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka transportowego, jeżeli szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.”*

Przewoźnik odpowiada za szkodę, którą poniósł podróżny wskutek przedwczesnego odjazdu środka transportowego, opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka. Dodać należy, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 2 grudnia 2008 r. (K 37/07) uznał, że art. 62 ust. 2 w części zaznaczonej kursywą tj. *„jeżeli szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.”* jest niezgodny z [art. 64 ust.1 i 2](#) w związku z [art. 31 ust. 3](#) i [art. 76](#) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Na mocy orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w przypadku szkody poniesionej przez podróżnego zastosowanie znajdują zasady ogólne. Jak stwierdził TK w uzasadnieniu orzeczenia: *„Ogólne reguły odpowiedzialności kontraktowej kształtują przepisy [art. 471](#) i [art. 472](#) k.c. Zgodnie z nimi dłużnik jest zobowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, jeśli jest ono następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność. Odpowiada on ponadto za niezachowanie należytej*

staranności (niedbalstwo), o ile z ustawy albo czynności prawnej nie wynika nic innego. Trzema przesłankami odpowiedzialności *ex contractu* są: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, będące następstwem okoliczności za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (czyli uchybienie podstawowemu obowiązkowi wynikającemu z treści zobowiązania), powstanie szkody (zarówno *damni emergentis* jak i *lucris cessantis*) oraz związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy niewykonaniem (nienależytym wykonaniem) zobowiązania a powstałą szkodą.” Postanowienie stosowane przez Gminę Białystok prowadzi do wyłączenia jej odpowiedzialności za szkody podróznego, które powstały w wyniku przedwczesnego odjazdu, opóźnionego przyjazdu lub odwołania kursu. Wprawdzie w kwestionowanym postanowieniu mowa jest o przerwach w ruchu, zmianie czasu lub kierunku jazdy, jednak za zmianę czasu i przerwę w ruchu można przyjąć opóźnienie przyjazdu, wcześniejszy odjazd środka transportowego, a także odwołanie regularnego kursu. Gmina będzie ponosić odpowiedzialność na zasadach ogólnych, jeżeli podróżny poniesie szkody powstałe na skutek zmian czasu lub przerw w ruchu, w związku z czym wyłączenie jej odpowiedzialności w postanowieniu jest bezprawne. Gmina wyłączyła swoją odpowiedzialność, jeśli szkody powstały na skutek przerw w ruchu, były spowodowane działaniem siły wyższej, warunkami ruchu drogowego, robotami drogowymi, zarządzeniami służb ruchu drogowego lub innych uprawnionych organów. Jednakże w pewnych sytuacjach Gmina Białystok może być odpowiedzialna za przerwy powstałe w ruchu np. roboty drogowe są niezbędne z powodu uszkodzenia nawierzchni, do której doszło z winy Przewoźnika. W przypadku, gdy wina leży po stronie Gminy, ponosi ona odpowiedzialność na zasadach określonych prawem, w związku z czym umieszczone w postanowieniu wyłączenie odpowiedzialności Gminy jest sprzeczne z przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

W ocenie Prezesa UOKiK treść przedmiotowego postanowienia umieszczonego w Regulaminie jest sprzeczna z art. 62 Prawa przewozowego, a jego stosowanie stanowi działanie bezprawne, określone w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i Konsumentów.

2. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia §72 pkt 1 i 2: „*Nalożona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w obowiązujących przepisach, przy zachowaniu określonych terminów, pod warunkiem: 1) Potwierdzenia w ewidencji organizatora przewozu faktu posiadania na czas wystawienia opłaty dodatkowej, imiennego biletu okresowego; 2) Przedstawienia dokumentów uprawniających Pasażera do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.*” jako działanie bezprawne, prowadzące do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu uznał, że powyższe postanowienie stanowi naruszenie art. 33a ust. 3a i 3b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. nr 50, poz. 601 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 33a ust. 1-3 Prawa przewozowego: „*Przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. 2. Identyfikator, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać co najmniej następujące informacje: 1) nazwę przewoźnika, 2) numer identyfikacyjny osoby dokonującej kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, 3) zdjęcie kontrolującego, 4) zakres upoważnienia, 5) okres ważności, 6) pieczęć i podpis wystawcy (przewoźnika). 3. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty.*”

Artykuł 33a ust. 3a i 3b stanowią, że: „*W razie stwierdzenia braku ważnego dokumentu*

poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty. Pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa, po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej odpowiadającej kosztom poniesionym przez przewoźnika, podlegają zwrotowi, a w przypadku wezwania do zapłaty - umorzeniu, w przypadku udokumentowania przez podróżnego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu” oraz „W razie posiadania przez podróżnego ważnego dokumentu przewozu, którego nie miał podczas przejazdu, do zwrotu i umarzania należności za przewóz i opłaty dodatkowej stosuje się przepis ust. 3a zdanie drugie.”

Stwierdzić należy, że w sytuacji, gdy podróżny udokumentuje fakt posiadania uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu lub gdy udokumentuje fakt posiadania ważnego dokumentu przewozu, pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa podlegają zwrotowi (potrącana zostaje jedynie opłata manipulacyjna, która ma pokryć koszty poniesione przez przewoźnika), a wezwanie do zapłaty ulega umorzeniu. Natomiast stosowane przez Gminę Białystok postanowienie przewiduje jedynie, że nałożona przez kontrolera opłata dodatkowa może być obniżona do poziomu określonego w przepisach przy zachowaniu określonych terminów. Zatem postanowienie stosowane przez Gminę nie przewiduje zwrotu wniesionej należności za przewóz, bądź umorzenia wezwania do zapłaty. Ponadto zakwestionowane postanowienie przewiduje jedynie możliwość zwrotu opłaty dodatkowej, a Prawo przewozowe nakazuje bezwzględny zwrot opłaty po jej obniżeniu o koszty manipulacyjne. Jednocześnie kwestionowane postanowienie mówi o „określonych terminach” nie wskazując ich precyzyjnie (termin ustawowy wynosi 7 dni). Gmina ma obowiązek w sposób jasny i zgodny z ustawą określić, w jakich sytuacjach podróżnemu należy zwrot lub obniżenie opłaty dodatkowej, a także umorzenie wezwania do zapłaty, oraz wskazać termin, w którym podróżny może przedstawić dowody, które udokumentują jego uprawnienia do przejazdu (także bezpłatnego lub ulgowego). Określenie praw podróżnego w sposób niezgodny z ustawą mógł prowadzić do tego, że podróżny nie otrzymywał zwrotu opłaty właściwej, ani części opłaty dodatkowej, w związku z czym naruszony był jego ekonomiczny interes, a Gmina otrzymywała świadczenie nienależne. Ponadto wezwanie do zapłaty mogło nie być umarzone, a podróżny był zobowiązany do uiszczeni pełnej kwoty opłaty właściwej.

W ocenie Prezesa UOKiK treść przedmiotowego postanowienia umieszczonego w Regulaminie jest sprzeczna z art. 33a ust. 3a i 3b Prawa przewozowego, a jego stosowanie stanowi działanie bezprawne, określone w art. 24 ust. i 1 2 ustawy o ochronie konkurencji i Konsumentów.

Ad II

Prezes Urzędu zakwestionował:

1. treść postanowienia §75 :*„Odwołania, skargi i wnioski dotyczące realizacji rozkładu jazdy i kontroli biletowej można składać u Organizatora transportu w formie pisemnej, faksem lub pocztą elektroniczną. W treści należy podać imię, nazwisko oraz adres zamieszkania lub zameldowania składającego.”*

i

2. treść postanowienia §76:*„Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia.”*

jako działanie bezprawne, prowadzące do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu uznał, że powyższe postanowienia stanowią naruszenie § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. Nr 38 poz. 266).

Zgodnie § 4 i § 5 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego: „Uprawniony albo podróżny może złożyć do przewoźnika reklamację: 1) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu; 2) gdy nie zgadza się z treścią wezwania do zapłaty i może udowodnić, że posiadał ważny dokument przewozu lub dokument poświadczający jego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.” oraz „Reklamację składa się w formie pisemnej. 2. Reklamacja powinna zawierać: 1) datę sporządzenia reklamacji; 2) imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) przewoźnika; 3) imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) osoby składającej reklamację; 4) tytuł oraz uzasadnienie reklamacji; 5) kwotę roszczenia (oddzielnie dla każdego dokumentu przewozowego); 6) wykaz załączonych dokumentów; 7) podpis osoby uprawnionej do wniesienia reklamacji. 3. Do reklamacji powinny być dołączone, odpowiednio do przedmiotu roszczenia, oryginały dokumentów dotyczących zawarcia umowy przewozu (w szczególności bilet na przejazd, list przewozowy, kwit bagażowy, dokumenty potwierdzające przyjęcie do przewozu rzeczy innych niż przesyłka) oraz potwierdzone kopie innych dokumentów związanych z rodzajem i wysokością roszczenia, w tym poświadczających uprawnienia do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów. 4. Reklamację składa się w dowolnym punkcie odprawy przewoźnika lub w jednostce organizacyjnej wskazanej przez przewoźnika jako właściwa do załatwiania reklamacji. 5. Przewoźnik jest obowiązany przyjąć każdą zgłoszoną reklamację spełniającą warunki, o których mowa w ust. 1-4.”

Gmina w paragrafach 75 oraz 76 Regulaminu zamieściła zasady składania odwołań, wniosków i skarg, przy czym regulacja ta nie była w pełni zgodna z przepisami Rozporządzenia. Przed wszystkim, zgodnie z treścią § 4 Rozporządzenia, z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przewozu, bądź z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty, podróżnemu przysługuje prawo do złożenia reklamacji, a nie odwołania lub skargi. Reklamacja powinna być sporządzona na piśmie oraz powinna zawierać składniki określone w § 5 Rozporządzenia. Posiadając regulacje prawne Gmina Białystok powinna była umieścić w Regulaminie stosowne rozwiązania lub odesłać podróżnych do treści Rozporządzenia. Uregulowanie tej kwestii w Regulaminie było niepełne i nieprecyzyjne, nie odsyłało do przepisów Rozporządzenia, w związku z czym ograniczało konsumentowi dostęp do informacji, które są niezbędne do prawidłowego wniesienia reklamacji oraz dochodzenia swoich praw.

W toku postępowania administracyjnego Gmina Białystok zmieniła treść postanowień § 75 oraz § 76 Regulaminu. Uchwała Rady Miejskiej Białegostoku nr LVIII/772/10 z dnia 13 września 2010 r. w sprawie wprowadzenia Przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego białostockiej komunikacji miejskiej, wprowadziła następujące zmiany w treści postanowień: „VII. REKLAMACJE § 75. Pasażer może złożyć do Organizatora transportu reklamację: 1) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu; 2) gdy nie zgadza się z treścią wezwania do zapłaty i może udowodnić, że posiadał ważny dokument przewozu lub dokument poświadczający jego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. § 76. Tryb i formę składania reklamacji reguluje Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz.U. 2006 r. Nr 38, poz. 266).” Uchwała weszła w życie w dniu 22 października

2010 r.

W związku z powyższym należy uznać, że Gmina Białystok zaniechała stosowania w/w praktyki z dniem 22 października 2010 r.

Trzecia przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r., sygn. akt III SK 27/07, stwierdził co następuje: „Zdaniem SN, sformułowanie z art. 23a ust. 1 ustawy o okik „, nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów” należy rozumieć w ten sposób, że liczba indywidualnych interesów konsumentów, których interesy zostały naruszone, nie decyduje o tym, czy dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalne zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy do której skierowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy”.

Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Konsumentów korzystających ze środków komunikacji zbiorowej w Białymstoku obowiązuje Regulamin przygotowany przez Gminę oraz wprowadzony uchwałą Rady Miasta Białegostoku. Regulamin obowiązuje wszystkie osoby, które korzystają na co dzień z lokalnego transportu zbiorowego na terenie miasta Białegostoku, jak i osoby, które potencjalnie mogą korzystać ze środków transportu miejskiego w Białymstoku. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem trzecia przesłanka warunkująca ocenę tej sprawy pod kątem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad III

W punkcie III sentencji decyzji Prezes Urzędu nałożył na Gminę Białystok karę pieniężną w wysokości:

1. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji **karę pieniężną w wysokości: 184.080,00 zł** (słownie: **sto osiemdziesiąt cztery tysiące osiemdziesiąt złotych**), płatną do budżetu Państwa.
2. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II sentencji **karę pieniężną w wysokości: 161.070,00 zł** (słownie: **sto sześćdziesiąt jeden tysięcy siedemdziesiąt złotych**), płatną do budżetu Państwa.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu ma kompetencje do ukarania przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej do wysokości 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia

kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Artykuł 111 ustawy stanowi, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy w szczególności uwzględnić „okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.” W niniejszej sprawie, z uwagi na rodzaj i wagę przypisanego przedsiębiorcy zarzutu, Prezes Urzędu uznał, że uzasadnione jest nałożenie na Gminę kary pieniężnej.

W roku 2009 Gmina Białystok osiągnęła przychód liczony jako suma dochodów własnych gminy wg art. 4 ust. 1 pkt 3-12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.), który wyniósł xxx zł. Górna granica kary, jaką Prezes Urzędu mógł nałożyć na Gminę, wynosi zatem xxx zł.

W ocenie Prezesa Urzędu Gmina swoim działaniem doprowadziła do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez umieszczenie w Regulaminie postanowień sprzecznych z odpowiednimi przepisami Prawa Przewozowego oraz Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego.

Gmina Białystok, wykonująca zadania własne z zakresu lokalnego transportu zbiorowego, przy swobodnym dostępie do powszechnie obowiązujących regulacji prawnych, orzecznictwa sądowego, decyzji Prezesa UOKiK itp. ma obowiązek posługiwać się Regulaminem, który będzie wolny od postanowień naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Pomimo istnienia stosownych regulacji prawnych Gmina określiła w Regulaminie postanowienia sprzeczne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, co narusza art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o okik. Świadczy to o tym, że Gmina jest świadoma bezprawności swojego działania i ponosi winę za swoje działania.

Jednocześnie należy stwierdzić, że praktyka stosowana przez Gminę Białystok nosi znamiona długotrwałości. Uchwała nr XXV/264/08 Rady Miejskiej Białegostoku wprowadzająca przedmiotowy Regulamin weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2008 r. Uznać zatem należy, że Regulamin obowiązuje już ponad dwa lata i obowiązuje także obecnie w zakresie punktu I sentencji decyzji..

1. W przedmiotowej sprawie negatywnie ocenione działanie Gminy polegało na stosowaniu praktyki opierającej się na określeniu w Regulaminie, który stosowany jest przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku, postanowień sprzecznych z obowiązującymi regulacjami prawnymi tj. przepisami Prawa przewozowego.

Należy przyjąć, że naruszenie nastąpiło na etapie zawierania kontraktu. Istotą tego etapu jest zachowanie przedsiębiorcy wobec konsumenta wyrażającego zamiar zawarcia kontraktu, polegające na naruszeniu przepisów prawa lub dobrych obyczajów, wpływające na treść kontraktu. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której konsument korzystający z pojazdów komunikacji zbiorowej w Białymstoku, podlega przepisom Regulaminu. Natomiast Gmina w zakresie swoich kompetencji zamieszcza w Regulaminie, który stosowany jest przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku, postanowienia sprzeczne z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Takie działanie Gminy prowadzi do naruszenia przepisów prawa wpływających na treść kontraktu.

W niniejszej sprawie za naruszenie zakazu określonego w pkt I sentencji niniejszej decyzji

Prezes UOKiK nałożył na Gminę karę pieniężną w wysokości 184.080,00 zł, co stanowi około xxx% dochodu osiągniętego w 2009 roku.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest dochód osiągnięty przez Gminę w roku poprzedzającym rok nałożenia kary tj. kwota xxx zł.

Odsetek określony w celu dalszego obliczania kary to xxx% dochodu Gminy. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi w zaokrągleniu xxx zł.

Postanowienia przewidują wyłączenie odpowiedzialności Gminy za szkody powstałe wskutek przerw lub zmian w ruchu pojazdów komunikacji miejskiej, a także wprowadzają w błąd odnośnie uprawnień podróżnego w przypadku nałożenia przez kontrolera biletów odpowiedniej opłaty.

W sprawie nie stwierdzono obecności przesłanek łagodzących i obciążających.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara za poszczególne naruszenia spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegającą ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstraszaający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Biorąc od uwagę powyższe kara pieniężna nałożona na Gminę Białystok jest adekwatna do okresu, stopnia oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

2. W przedmiotowej sprawie negatywnie ocenione działanie Gminy polegało na stosowaniu praktyki opierającej się na określeniu w Regulaminie, który stosowany jest przez przewoźników wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej w Białymstoku, postanowień sprzecznych z obowiązującymi regulacjami prawnymi tj. przepisami Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego.

Należy przyjąć, że naruszenie nastąpiło na etapie wykonywania kontraktu. Istotą naruszenia na etapie wykonywania kontraktu jest zachowanie przedsiębiorcy polegające na wykorzystaniu przewagi wynikającej z zawarcia kontraktu poprzez zniekształcenie wynikających z porządku prawnego praw i obowiązków stron kontraktu. Na tym etapie, gdy pomiędzy stronami istnieje kontrakt, konsument znajduje się niejako w pułapce wynikającej z zawartego kontraktu, co uniemożliwia mu swobodne podjęcie decyzji. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której konsument korzystający z pojazdów komunikacji zbiorowej w Białymstoku, podlega przepisom Regulaminu. Gmina w zakresie swoich kompetencji zamieściła w Regulaminie postanowienia sprzeczne z obowiązującymi regulacjami prawnymi, tj z regulacją dotyczącą składania reklamacji w związku z wykonywaniem przez przewoźnika umowy przewozu. Pomiedzy konsumentem a Gminą jest już zawarty kontrakt tj. umowa przewozu. Gmina wykorzystując przewagę kontraktową wynikającą z zawartego już kontraktu, ustaliła sprzeczne z przepisami prawa zasady dotyczące składania reklamacji związanych z umową przewozu.

W niniejszej sprawie za naruszenie zakazu określonego w pkt II sentencji niniejszej decyzji Prezes UOKiK nałożył na Gminę karę pieniężną w wysokości 161.070,00 zł, co stanowi około xxx % dochodu osiągniętego w 2009 roku.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest dochód osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary tj. kwota xxx zł.

Odsetek określony w celu dalszego obliczania kary to xxx% dochodu Gminy. Kwota

uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi w zaokrągleniu xxx zł.

Zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia wprowadzały w błąd odnośnie uprawnień podróżnego do dochodzenia swoich praw w postępowaniu reklamacyjnym.

Istotny wpływ w sprawie mają przesłanki łagodzące oraz obciążające.

Przesłanką łagodzącą w niniejszej sprawie jest fakt zaniechania stosowania przez Gminę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, w zakresie opisanym w pkt II sentencji decyzji, z dniem 22 października 2010r. Gmina Białystok zmieniła treść zakwestionowanych w pkt II sentencji decyzji postanowień. Wpływ przesłanki łagodzącej spowodował obniżenie kary pieniężnej o 30% tj, o xxx zł.

Nie stwierdzono istnienia przesłanki obciążającej w niniejszej sprawie.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara za poszczególne naruszenia spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegającą ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Biorąc od uwagę powyższe kara pieniężna nałożona na Gminę Białystok jest adekwatna do okresu, stopnia oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Mając powyższe na względzie, orzeka się jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawnomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

**Gmina Białystok
ul. Słonimska 1
15-950 Białystok**

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska